

Міністерство освіти і науки України  
Львівський національний університет природокористування  
Факультет землевпорядкування та туризму  
Кафедра земельного кадастру



**СИЛАБУС  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«ТЕОРІЯ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ»**

**Профіль дисципліни**

<i>Кафедра земельного кадастру</i>	<b>СПЕЦІАЛЬНІСТЬ</b> - 193 <i>Геодезія та землеустрій</i> <b>ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ</b> - 19 <i>Архітектура та будівництво</i> <b>КВАЛІФІКАЦІЯ</b> - <i>Доктор філософії</i> <b>Кількість кредитів</b> – 4-120 год. <b>Рік підготовки</b> – 2- семестр -3 <b>Дні занять</b> – відповідно до розкладу <b>Консультації</b> – відповідно до графіка навчального процесу <b>Мова викладання</b> - українська
--	---

<b>ВИКЛАДАЧ</b>	<b>Таратула Руслана Богданівна</b> Доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри земельного кадастру	
	Електронна пошта:	<i>ruslana.78@ukr.net</i>
	Профіль у <i>Google Scholar</i>	<i>https://scholar.google.com.ua/citations?user=xVREBaYAAAAJ&amp;hl=ru</i>
	Телефон	+380679001076 22 42 962

## АНОТАЦІЯ КУРСУ

Програма навчальної дисципліни «Теорія землеустрою та кадастру» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії дає можливість розвинути, вдосконалити, поглибити, знання навички та вміння щодо теорії, методології та методики землеустрою та кадастру в системі суспільного виробництва, оцінки, видів, форми, принципів і змісту організації території і виробництва, розробки заходів організації регіонального використання і охорони земель, регулювання земельних відносин, ведення обліку земель, земельних ділянок, угідь та прав що до них.

Вивчення дисципліни передбачає формування ключових і предметних компетентностей із землеустрою та кадастру, формує сучасне наукове мислення для дослідження теоретичних та правових питань щодо формування та ведення державного земельного кадастру і землеустрою в Україні, принципи, методи, завдання.

### МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Мета дисципліни:** Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія землеустрою та кадастру» є засвоєння аспірантами цілісної системи теоретичних знань, уміннями та навиками необхідними для аналізу закономірностей функціонування землі, землеустрою та кадастру в системі суспільного виробництва оцінки видів, форми, принципів і змісту організації території і виробництва, охорони земель та навколишнього природного середовища, володіння інформацією про стан земельних ресурсів та довкілля, регулювання земельних відносин, ведення обліку земель, земельних ділянок, угідь та прав що до них.

**Основними завданнями** вивчення дисципліни є засвоєння аспірантами теорії і методології землеустрою та кадастру. У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують інтегральні, загальні та фахові (спеціальні) компетентності.

#### **Інтегральна компетентність (ІК)**

Здатність ідентифікувати і вирішувати комплексні проблеми професійної та/або інноваційно-дослідницької діяльності, використовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, продукувати нові наукові ідеї, проводити самостійні оригінальні дослідження, результати яких мають теоретичну та практичну цінність, здійснювати науково-педагогічну діяльність.

#### **Загальні компетентності (ЗК)**

Здатність до абстрактного мислення, пошуку, критичного аналізу та синтезу інформації, генерування інноваційних ідей і застосування евристичних методів до вирішення складних завдань.

Здатність самонавчатись та самовдосконалюватись у процесі здійснення своєї професійної діяльності

#### **Фахові компетентності спеціальності**

Здатність до критичного осмислення проблем та стратегічних напрямів у професійній дослідницькій діяльності за спеціальністю на основі міждисциплінарного підходу та глибинних знань в галузі геодезії, фотограмметрії, кадастру та землеустрою, картографії та дистанційного зондування.

Здатність оперувати основними нормативно-правовими актами, довідковими матеріалами, чинними стандартами, технічними умовами, інструкціями та іншими нормативно-розпорядчими документами, фаховим понятійно-категоріальним апаратом та методологічним інструментарієм при проведенні досліджень з геодезії та землеустрою.

Здатність використовувати методи аналізу, прогнозування, моделювання, планування, про-

ектування, оцінювання наукових та практичних результатів з використанням новітніх спеціалізованих програм та технологій у професійній діяльності.

Здатність аналізувати і враховувати вплив соціо-економіко-екологічних явищ і процесів у суспільстві на реалізацію наукових рішень щодо стратегії сталого розвитку землекористування.

Здатність до наукового обґрунтування алгоритму вирішення проблеми, застосування спеціалізованого програмного забезпечення, геоінформаційних систем і технологій для вирішення нетривіальних шляхів у геодезії, землеустрої та кадастрі

### **Програмні результати навчання**

Демонструвати знання сутності сфери і рівня професійної діяльності, генезису розвитку вітчизняної та зарубіжної наукової думки, сучасних методів проведення досліджень та адаптувати їх для розв'язання конкретних наукових завдань, принаймні в одній з областей: геодезія; картографія; землеустрої та кадастр; оцінка землі та нерухомого майна; геоінформаційні системи і технології; фотограмметрія та дистанційне зондування.

Демонструвати здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу, ґрунтовні знання теорії та новітніх технологій з геодезії та землеустрою, що охоплюють концептуальні засади розвитку, сформовані вітчизняними й зарубіжними науковими школами, вміння їх застосовувати та генерувати власні наукові ідеї для забезпечення сталого землекористування.

Демонструвати дослідницькі навички щодо володіння методологічними прийомами висунення наукових гіпотез, їх перевірки методами фундаментальних і прикладних досліджень для отримання нових знань з геодезії та землеустрою, здійснення інноваційних пропозицій, які мають наукову новизну, теоретичну, практичну цінність, сприяють розв'язанню значущих проблем у галузях.

Демонструвати навички застосування сучасних інструментів та технологій пошуку, опрацювання та аналізу необхідної інформації з різних джерел, критично її оцінювати і формувати технічні рішення в суспільному, соціальному, економічному, екологічному контексті, управлінні науковими проектами.

Планувати і виконувати теоретико-прикладні та/або експериментальні дослідження з геодезії, землеустрою, кадастру й дотичних міждисциплінарних напрямів із використанням сучасного інструментарію.

Систематизувати та інтегрувати сукупність знань, отриманих у ході міждисциплінарного дослідження для вирішення теоретико-прикладних завдань.

## ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення дисципліни «Теорія землеустрою та кадастру» відбувається у формі навчальних аудиторних занять, під час яких аспіранти отримують необхідні знання (лекції, практичні заняття, консультацій) та виконання самостійної роботи в поза аудиторний час.

Вкладанні лекційного матеріалу відбувається у формі лекцій-бесід і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дає змогу привернути увагу слухачів до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання та дискусія.

Передбачено за необхідності проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

Консультації здійснюються у відведений для цього час, який доводиться до аспірантів на початку семестру. Вони, зокрема, використовуються для презентації виконаних аспірантами завдань у разі їх відсутності на заняттях.

Самостійна робота передбачає виконання завдань практичного характеру, передбачених програмою курсу, що не завершені чи не можуть бути виконані в рамках аудиторних занять, самостійне вивчення окремих питань.

Аспіранти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими індивідуально. Програмою передбачено виконання завдань, пов'язаних з темою дисертації аспірантів.

Аспіранти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з «Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Аспіранти представляють опрацьований практичний матеріал (виконане завдання) з відповідної теми.

Організація навчального процесу передбачає дотримання вимог академічної доброчесності. Письмові роботи аспірантів повинні відображати їх власні міркування, результати здійснених ними досліджень. Порушеннями академічної доброчесності під час вивчення дисципліни вважаються: академічний плагіат, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспірантів є підставою для її незарахування викладачем.

**Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (зміст)**  
**План лекційних занять з дисципліни**  
**«ТЕОРІЯ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ»**

Тема, питання, що вивчаються	К-сть годин
Тема 1. ІСТОРІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН, ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ <i>Коротка історія еволюції земельних відносин і землеустрою</i> <i>Основні історичні етапи формування земельного кадастру</i>	2
Тема 2. ТЕРМІНОЛОГІЯ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА ЙОГО ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ. <i>Походження поняття землеустрою. Визначення землеустрою. Предмет, метод і завдання землеустрою. Об'єкти і Суб'єкти землеустрою. Призначення землеустрою. Теорії землеустрою. Види і форми землеустрою. Територіальне планування землекористування. Територіальний землеустрій. Землеустрій як основоположний механізм управління земельними ресурсами.</i>	3
Тема 3. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ <i>Склад відомостей державного земельного кадастру, ведення державного земельного кадастру. Система органів Державного земельного кадастру</i>	3
Тема 4. ЗЕМЕЛЬНИЙ УСТРІЙ ТА ЗЕМЕЛЬНІ РЕФОРМИ. ЗЕМЕЛЬНИЙ УСТРІЙ ТА ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ. <i>Поняття землеволодіння та землекористування. Форми землекористування та організації території. Елементи землевпорядної організації території. Консолідація земель сільськогосподарського призначення. Сутність земельних реформ та їх роль у трансформації земельного ладу.</i>	4
Тема 5. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЗЕМЛЕУСТРОЮ І КАДАСТРУ <i>Діджиталізація як нове явище в законодавстві України. Можливі приклади діджиталізації в земельних правовідносинах</i>	4
Тема 6. ПРОБЛЕМАТИКА СУЧАСНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ І КАДАСТРУ В УКРАЇНІ: ДИСКУС В ТЕОРІЮ <i>Нормативно-правові проблеми землеустрою та кадастру в Україні. Мейнстріми і тренди сучасних земельних відносин. Деретуляція земельних правовідносин</i>	4
<b>ВСЬОГО</b>	<b>20</b>

**План практичних занять з дисципліни  
«ТЕОРІЯ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ»**

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття	К-сть годин
1	Тема 1. ОПРАЦЮВАННЯ НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНИХ ТА МЕТОДИЧНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ	4
2	Тема 2. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ ПРО КІЛЬКІСНИЙ ТА ЯКІСНИЙ СТАН ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ	4
3	Тема 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ НАПОВНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ	4
6	Тема 4. РОБОТА З ЕЛЕКТРОННИМИ СЕРВІСАМИ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ.	4
7	Тема 5. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ РОЗВИТКУ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ В УКРАЇНІ	4
	УСЬОГО	20

**Розподіл балів, які отримують студенти**

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)					Підсумковий тест (екзамен)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50 балів	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T5 – теми

**МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ**

Для перевірки рівня засвоєння аспірантами матеріалу з наведеної дисципліни та сформованості в них компетентностей застосовується комплекс методів контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне).

2. Перевірка виконаних в аудиторії та поза аудиторією робіт (підготовлених відповідей, виконання практичної роботи, рішення професійних завдань).

Контроль здійснюється з дотриманням принципів: індивідуальний характер перевірки та оцінювання знань, систематичність, об'єктивність, умотивованість оцінок, вимогливість, єдність вимог.

Види контролю: поточний контроль, семестрова атестація (залік).

Результати навчальної діяльності оцінюються за 100-бальною шкалою. Залік виставляється за умови отримання 60 і більше балів як результату підсумку балів за засвоєння окремих тем дисципліни:

## Питання, винесені на самостійне вивчення

1. Зарубіжний досвід ведення кадастру
2. Земля як об'єкт землеустрою.
3. Здійснення землеустрою органами влади України
4. Особливості проведення землеустрою на різних адміністративних рівнях
5. Організація проведення землеустрою
6. Методи отримання, опрацювання і аналізу даних земельного кадастру та земельнокадастрова документація
7. Принципи і методологічні засади державного земельного кадастру
8. Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації
9. Роль земельного кадастру у регулюванні земельних відносин
10. Роль земельного кадастру у регулюванні земельних відносин
11. Земельні перетворення в сучасній Україні
12. Роль землеустрою в умовах ринкової економіки

## МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

**1. Усне опитування** (індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).

**2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка** (розв'язування задач і прикладів, підготовка різних відповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо).

**3. Практична перевірка** (розробка документації, виконання практичної роботи, аналіз виробничої інформації, рішення професійних завдань і т. д.).

**4. Стандартизований контроль** (письмовий іспит).

***Види контролю:*** поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

## Методичне забезпечення

*Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи аспірантів.*

## Рекомендована література Базова

1. Закон України "Про землеустрій" від 22.05.2003 № 858-IV (зі змінами) – К.: ВВР, 2003, № 36.- вересня. – с. 282. 3.
2. Закон України "Про державний земельний кадастр" від 07.07.2011 № 3613-VI (зі змінами) – К. : ВВР, 2012, № 8. – 24 лютого.-с.348
3. Земельний кадастр : Підручник / М. Г. Ступень, О. Я. Микула, Є. С. Лавейкіна та ін.; за заг. ред. М. Г. Ступеня. – Львів , 2011. – 309 с., 19,3 др.ар.
4. Земельний кадастр – основа регулювання земельних відносин. Монографія. Під ред. д.е.н., проф. М. Г. Ступеня. – Львів : ТзОВ „Ліга-Прес” 2011. – 308 с., 19,2 др.ар.
5. Система державного земельного кадастру: основні напрями функціонування та ефективного використання: монографія / за заг. ред. М.Г. Ступеня, Р.Б. Таратули – Львів: «Ліга-Прес», 2017. 226 с.
6. Ступень М.Г., Курильців Р.М., Радомський С.С., Таратула Р.Б. Автоматизація державного земельного кадастру: підручник. Львів, 2011. 312 с.
7. Третяк А.М. Історія земельних відносин і землеустрою: навч. посіб. — К.: Аграрна наука, 2002. — 167 с.
8. Третяк А.М. Наукові основи економіки землекористування та землевпорядкування / Третяк А.М., Другак В.М. — К.: ТОВ "ЦЗРУ", 2003 — 345 с.
9. Третяк А.М. Землеустрій: Підручник./ А.М. Третяк Херсон: Олді- плюс.2014-520с. 11.Третяк А.М. Землеустрій в Україні: теорія, методологія: [монографія] / А.М. Третяк . – К.: Грінь Д.С., 2013.- 650с.
10. Третяк А. М. Земельні ресурси та їх використання: навч. пос. / Третяк А. М., Третяк В. М., Прядка Т. М., Трофименко П. І., Трофименко Н. В. [за заг. ред. А.М. Третяка]. – Біла Церква : ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. – 304 с.
11. Kierunki rozwoju katastru nieruchomości / Agnieszka Bieda, Jaroslaw Bydlosz, Leszek Dawid, Agnieszka Dawidowicz, Marta Glanowska, Ratarzyna Gozdz, Anna Przewiezlikowska, Mykaylo Stupen. **Ruslana Taratula**, Ryszard Zrobek // Monografia.-Rzeszow 2015.- 170 p. (10,6др.арк).

## Допоміжна

1. Державний земельний кадастр: сучасний стан і шляхи його вдосконалення : монографія / за заг. ред. М.Г. Ступеня. – Івано-Франківськ : НВФ “Українські технології”, 2005. – 176 с.
2. Дорош О. С., Бутенко Є. В., Купріянич І. П. Застосування даних дистанційного зондування Землі при вирішенні проблем управління землями сільськогосподарського призначення: наук. монографія. К.: Медінформ, 2015. 256 с.
3. Євсюков Т.О. Державний земельний кадастр як інформаційна основа еколого-економічної оцінки використання земель: дис... канд. екон. наук. – спеціальність: 08.08.01 / Т.О. Євсюков. – К.: Головий науково-дослідний та проектний інститут землеустрою, 2005. – 207 с.
4. Taratula R. Land cadastral systems application during the agricultural land use / MOTROL. Commission of Motorization and Energetics in Agriculture. 2017. Vol. 19. № 1. P. 71–74.



**Інтернет ресурси:**

1. Земельний Кодекс України від 25 жовтня 2001 року №2768-III [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/-laws/show/2874%DO%BO-07>.
2. Публічна кадастрова карта України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://map.dazru.gov.ua/kadastrova-karta>.
3. Сайт Національної інфраструктури геопросторових даних. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nsdi.gov.ua>.
4. Ринок землі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zuekc.com.ua/blog/rynok-zemli>
5. Форма від 30.12.2015 № 337. Про затвердження форм адміністративної звітності з кількісного обліку земель (форми № 11-зем, 12-зем, 15-зем, 16-зем) та інструкцій щодо їх заповнення. // здійснюється// [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/link1/RE28263](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE28263).
6. Веб сайт Держгеокадастру <http://www.dazru.gov.ua/terra/control/uk/index>